

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Figuræ, Symbola. Ex Veteri. Ex Novo, Patribus, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

debere esse impedimentum, quod accessum salutis impediatur. Sylveira in Matth. hic.

Si tentationi in corde nascenti festinè non resistitur; hæc eadem, quæ nutritur, morâ roboratur. S. Gregor. mor. l. 21. 7.

Si illi, qui in mari navigant, sæviente tempestate merces negligunt; & propriis manibus onera in mare projiciunt, & fortunis vitam anteponunt; ac, nè navis pondere oppressa submergatur, eam sublevant; & pretiosissima quæque vel in profundum jaciunt: cur non etiam nos, propter vitam præstantiorem, ea despiciamus, quæ animam in profundum detrahunt? cur idem non potest Dei timor, quod potest timor maris? S. Nilus lib. affect.

Miscellanea.

Ingrederere tu, & omnis domus tua &c.
Gen. 7. 1. Nam, licet multum à virtute iusti illius abfuerint, alieni tamen erant à gravioribus sui sæculi peccatis. Alias quoque ob duas causas salute potiti sunt. Una in honorem iusti: consuetudo enim misericordis Dei est, honorem hunc dare servis suis; ut propter eos salventur & alii &c. S. Chrysof. hom. 24. in Gen.

Novit Dominus viam iustorum, & iter impiorum peribit. Pf. 1. 6. Quia Dei agnoscere, servare est; Dei agnoscere, custodire est; non agnoscere, damnare est. Sanct. August. in Pf. 141.

TITULUS VI. SALUTATIONES.

H *Eva.* Gen. 4. 1. Sept. *vita.* Ex Hebræo have, id est, *vive*; quæ vox est salutantis. Pro have Latini dicunt ave, Cornelius hic.

Et factum est, ut audivit salutationem Mariæ Elisabeth &c. Luc. 1. 41. Charitas proximi salutationibus, & aliis charitativis locutionibus, semper fovenda est. Unde angelis salutavit Mariam; Maria salutavit Elisabeth; Filius Mariæ salutavit Marias euntes de sepulchro, dicens illis: *avete* Matth. 28. 9. Væ eis, qui, propter odium, salutationem proximo negant. Væ & illis, qui dolose proximum salutant; sicut Judas, cum dixit: *ave Rabbi.* Sanct. Bonaventura spec. B. V. c. 4.

In orientali Ecclesia, ubi quis per dies Paschales alteri sit obvis, pro salutatione dicit: Christus surrexit à mortuis; salutatus responderet verè surrexit Dominus. Isidor. Clar. Or. 21. lib. 1.

Totâ Paschali septimanâ æquum foret, hoc pacto invicem salutaremur: surrexit Dominus; & salutatus responderet: Deo gratias. Beletus rat. offic. div. c. 116.

Quorundam salutato Sanctorum hæc fuit, ut, cum sibi occurrerent, prior salutando diceret: moriendum est; alter responderet: nescimus quando. Cornelius in Gen. 3. 3.

TITULUS VII. SANCTI.

§. I.

Etymon.

S *anctum sanctorum est.* Levit. 6. 25. Sanctum à sancto venit. Sancire enim propriè est consecrare aliquid sub sanguine hostiæ: unde sanctum dicitur, quasi sanguine consecratum. Cornelius hic.

Sanctus Psalm. 10. 5. Id est, sanguine tinctus. Hugo Card. in Psalm. 10.

Cogitaverunt adversus sanctos tuos. Psalm. 82. 4. Symmachus, pro *sanctis tuis contra occultum tuum.* Aquila: *contra absconditum.* Hebr. *adversus absconditos tuos.* Rectè Fideles, Dei dicuntur absconditi, qui sub umbra alarum suarum protegit eos.

Et quia *vita nostra abscondita est.*

Coloss. 3. 3. Bellarminus hic.

§. II.

Figure, & Symbola.

Ex Veteri.

P *lantaverat Dominus DEUS Paradisum voluptatis.* Gen. 2. 8. Est Paradisus vita beatorum: quatuor flumina, quatuor virtutes. S. Isidorus hic.

Numera stellas - sic erit semen tuum. Gen. 15. 5. Isidorus Pelus. l. 3. ep. 296. Notat posteros Abrahæ hic comparari stellis cæli: quia ex iis alii futuri erant sapientes, & sancti, cælestes, sublimes, & illustres; instar stellarum cæli.

Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus. Psalm. 101. 15. Lapidés Sion, sunt Fideles militantis Ecclesiæ; firmi, & stabiles, in Christiana Fide: & nihilominus spe solidi, & persistentes, in charitate. Hi nimirum placuerunt servis tuis, hoc est, sanctis Ecclesiæ triumphantis. Gerfon hic.

Gggg 3

F. usq. à

Frustrà jacitur rete ante oculos pennatorum. Prov. 1. 17. Qui sunt isti pennati? Sancti, & electi viri; qui habent pennas fidei, spei, & charitatis, ceterarumque virtutum; quibus ad cœlestia contemplanda volant. Salomus hic.

Indica mihi - ubi cubes in meridie? Cant. 1. 6. Sanct. August. ep. 48. per meridiem accipit iustos; in quibus luce fulgentibus, & charitate ferventibus, quasi in meridie, requiescit.

Quæ est ista, quæ ascendit per desertum? Cant. 3. 6. Arab. ex deserto. Angeli, inquit Nysenus, Theodoretus, Ambros. &c. Et homines, talem animam cernentes, quasi admirantes dicunt: quænam est ista, quam strenua, quam fortis! quæ, cum descendere deberet, eò quòd ex Adæ terra compacta est; originisque pondere per ima scelerum præcipientem se dedit; nunc vi novâ, planeque mirâ, in virtutis ardua conscendit? ascendit, inquam, de deserto Mundi, ubi solitudo est virtutis, & sanctitatis. *Sicut virgula fumi.* Cassiodorus, & Sanct. Gregor. anima sancta vocatur virgula fumi: quia gracilis est, & delicata, disciplinis Spiritus Sancti attenuata; subtilis, non habens grossitudinem carnalium desideriorum. Cornelius hic.

Cum universis lignis Libani. Cant. 4. 14. Cassiodorus: ligna Libani, pulchritudine, proceritate, & robore, præminent: ideoque sanctos Doctores, & perfectos quosque in Ecclesia, significant. Cornelius hic.

Coma ejus sicut elata palmarum. Cant. 5. 11. Comæ capitis Dilecti catervæ sunt Sanctorum, quæ Deo fideli famulatu adherent. V. Beda hic. l. 4.

Sancti comparantur stellis. 1. Propter numerum. Psalm. 146. 4. *Qui numerat multitudinem stellarum.* 2. Propter situm. Philipp. 3. 20. *Nostra conversatio in cælis est.* 3. Propter gradum. 1. Cor. 25. 41. *Stella à stella differt in claritate.* 4. Propter splendoris rutilum. 5. Propter ordinatum motum. Judic. 5. 20. *Stella manentes in ordine, & cursu suo.* Sanct. Thomas Aqu. in II. 14.

Olivam uberem - vocavit Dominus nomen tuum. Jerem. 11. 16. Sanctus dicitur oliva, propter pinguedinem; in quo devotio, Rom. 11. 17. *Socius radicis, & pinguedinis oliva, factus es.* Propter olei nitorem; in quo contemplatio. Zach. 4. 14. *Isti sunt duo filii olei, qui assistunt Dominatori universæ terræ.* Propter foliorum virorem; in quo virtus est mentis. Gen. 8. *reversa est columba ad vesperam, portans ramos olivæ virentibus foliis.* Propter fertilitatem; in quo abundantia bonorum operum. Psalm. 51. 10. *Ego autem sicut oliva fructifera.* Propter pulchritudinem; in quo Sanctorum gloria. Eccl. 24. 19. *Quasi oliva speciosa in campis.* Ol. 14. 7. *erit, quasi oliva, gloria ejus.* S. Thom. Aqu. hic.

Capilli capitis ejus, quasi lana munda. Dan. 7. 9. Capillos ejus capitis sanctos ange-

los, seu universos electos, typicè accipi oportet. Sanct. Anselmus lib. de vestim. membr. &c. Dei attributis.

Ex Novo, Patribus, & aliis.

Vidimus stellam eius. Matth. 2. 2. Quicumque in Ecclesia piè vivit, & castè; qui ea, quæ sursum sunt, sapit, non quæ super terram. Coloss. 3. 1. Cœlestis quodammodo instar est luminis. Et dum ipse sanctæ vitæ nitorem servat, multis viam ad Dominum, quasi stella, demonstrat. S. Leo. l. 3. in Epiph.

Pater noster, quæ es in cælis. Matth. 6. 9. Id est, in sanctis, & iustis: non enim spatium locorum continetur Deus. S. August. de ferm. Dom. in monte l. 2. c. 9.

Fiat voluntas tua, sicut in cælo, & in terra. ibid. 10. Quid per cœlos, nisi iustos? Et quid per terram, nisi peccatores, accipimus? Videlicet voluntas nostri conditoris, sicut in omnibus iustis perficitur, ita & in nobis quoque peccatoribus, impletur. S. Gregor. mor. l. 15. 19.

Sancti sunt tanquam stellæ in firmamento Ecclesiæ; quæ noctem hujus sæculi sanctitate suâ discutiunt, & illustrant. S. Gregor. præfat. in Job.

Poma sunt viri iusti; in quibus est sapor contemplationis, color sanctitatis, odor bonæ operationis. Sanct. Antonius Pad. Dom. 4. Epiph.

§. III.

Sanctum esse, vera laus.

Magnificasti super omne, nomen sanctum tuum. Psalm. 137. 2. Cur non dixit, nomen tuum Deus? nomen tuum omnipotens, nomen tuum misericors? sed nomen sanctum tuum? Dion. Areop. l. de div. nom. c. 13. nomen sanctum tuum, tanquam omnium nominum pretiosissimum. Sylveira in Luc. 1. 9. 5.

Sanctus! sanctus! sanctus! Dominus Deus exercituum! II. 6. 3. Clamant Seraphim. Sed cur sanctitatem primò laudant; & hoc non semel, sed ter; cum tamen semel tantum Dominum DEUM nominent? Sanct. Ambros. l. 3. de Spir. Sanct. c. 18. illam solam prædicant sanctitatem Cherubim, & Seraphim, indefessis vocibus laudant, & dicunt: Sanctus &c. Dominus DEUS Sabaoth. Nos quoque nihil pretiosius invenimus, quò DEUM prædicare possimus; nisi ut sanctum appellemus: quodlibet aliud inferius est Deò, inferius & Domino. Idem hic. Ergo nihil aliud videntur in tanta majestate Seraphini, quod mirarentur, & laudarent; quam solam sanctitatem? non poterant prædicare sapientiam, omnipotentiam? &c. Respondet S. Ambros. ante cit: nihil pretiosius &c. Did. Niss. D. 12. Pent. §. 1.

Erant iusti ambo ante Deum. Luc. 1. 6. Iustum esse ante Deum, id demum solidè, perfectè.